

RECENZIE

ZUZANA ROBY – KATARÍNA PROCHÁZKOVÁ: *Medzinárodný manažment a medzinárodné podnikanie. Prípadové štúdie.*

Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2012, 116 s. ISBN 978-80-225-3493-2.

V roku 1998 David H. Holt vo svojom diele *International management* zdôraznil význam medzinárodného manažmentu, ktorý spája s vlastníctvom a riadením aktivít a iných obchodných operácií za hranicami jednej krajiny. Poukazuje na skutočnosť, že manažéri sú zodpovední za všetky manažérske funkcie – za plánovanie, organizovanie, vedenie a kontrolovanie v podnikateľských subjektoch, ale zodpovedajú aj za tie činnosti, ktoré môžu komplikovať, resp. zmeniť vstup týchto subjektov do medzinárodného prostredia.

Študentom Ekonomickej univerzity v Bratislave sa do rúk dostáva učebná pomôcka *Medzinárodný manažment a medzinárodné podnikanie – prípadové štúdie*, ktorá opisuje rôzne internacionalizačné formy prenikania podniku na medzinárodné trhy. Prípadové štúdie sú sprievodnou učebnou pomôckou vysokoškolskej učebnice autorky J. Sršňovej a kolektívu vydanej pod názvom *Medzinárodné strategické rozhodovanie podniku* (Bratislava, Sprint 2010, druhé vydanie). Študentov oboznamuje s orientáciou, s rozhodovacími postupmi a metódami, ktoré sa využívajú v medzinárodnom podnikaní. Pozornosť sa kladie na oblasť riadenia a možného riešenia problémov v medzinárodnom rámci.

Učebný text je určený pre povinný predmet *Medzinárodný manažment a medzinárodné podnikanie*, ktorý sa vyučuje v 1. ročníku II. stupňa vysokoškolského štúdia. S problematikou o manažmente a podnikaní na zahraničných trhoch sa oboznamujú študenti jednotlivých špecializácií, ako je predovšetkým Všeobecný manažment, Manažment výroby a logistiky, Personálny manažment podniku a Ekonomika podniku.

Vysokoškolský učebný text *Medzinárodný manažment a medzinárodné podnikanie – prípadové štúdie*, napísaný autorkami: Z. Roby a K. Procházková, sú základnou študijnou literatúrou k seminárom z povinného predmetu.

Pre lepšie pochopenie a zvládnutie predmetu autorky publikácie s bohatými skúsenosťami v danej oblasti poukazujú v týchto inovovaných prípadových štúdiách na úspešné prenikanie podnikov na zahraničné trhy, ktorých prispôsobenie sa v zložitom a meniacom sa podnikateľskom prostredí je podmienené množstvom podnikateľských rozhodnutí a ich zvládnutím v procese internacionalizácie a globalizácie. Obsahom textu sú rôzne internacionalizačné stratégie. Dôraz sa kladie aj na oblasť riadenia a celý rad aktuálnych problémov medzinárodných podnikov.

Autorky rozčlenili publikáciu po obsahovej stránke do 12 tematických okruhov. Okruhy sa následne členia na podkapitoly.

Prvý tematický okruh zameraný na globalizáciu a internacionalizáciu dôsledne vysvetľuje teoretické poňatie pojmu globalizácia, poukazuje aj na zopár faktov o tom, čo prináša globalizácia vo svete a aké sú jej prejavy na Slovensku. Ilustračným príkladom je vysvetlenie konkrétneho globálneho produktu (Coca-Cola, Apple a IKEA) a realizácia globálnej stratégie v praxi. V druhom tematickom okruhu sa detailne opisujú základné informácie o Európskej únii a histórii, o jej inštitúciách a orgánoch, o rozširovaní EÚ a menovej únie, o zavedení eura a vplyve medzinárodného podnikania. Analýza prenikania podniku na zahraničný trh je obsahom tretieho tematického okruhu. Kľúčovými prvkami sú zahraničný trh, situačná analýza a jej prvky, externé okolie a analýza trhu. Export priamy či nepriamy opisuje štvrtý tematický okruh. Prínosom spracovanej problematiky na tému export ako základná forma vstupu na zahraničné trhy je pochopenie témy prostredníctvom finančnej inštitúcie Eximbanky, proexportnej politiky, exportu na Slovensku, SWOT analýzy a perspektív podnikania. Franchising približujú autorky na koncepte spoločnosti McDonald's v piatom tematickom okruhu. Zaujímavým sa javí aj šiesty okruh, kde sa vysvetľuje pojem Joint Venture, čiže spoločné podnikanie, na príklade spoločnosti Volkswagen, a. s., Bratislava. Trendom v medzinárodnom podnikaní je posilňovanie konkurenčnej pozície podnikov ich zlučovaním. Niet teda pochyb, že prínosom zaujímavých informácií je aj siedmy okruh, ktorý načrtáva akvizície podnikov. Medzinárodný marketingový mix je po teoretickej a praktickej stránke podrobne rozbraný i na konkrétnom odvetví potravinárstva, čo je obsahom ôsmeho tematickeho okruhu. Deviaty tematický okruh spracovaný na tému medzinárodný sponzoring vysvetľujú autorky pre lepšie pochopenie na športovom sponzoringu a marketingu spoločnosti Ford. Kultúra a jej vplyv na medzinárodné obchodné rokovanie sa kreatívne objasňuje skupinovou hrou v desiatom tematickom okruhu. Odporúčaním tejto hry je naštudovanie charakteristik danej kultúry krajiny, kde je potrebná aspoň týždňová príprava študentov, čo prispieva k skvalitneniu štúdia. Spôsoby využitia vybraných metód v strategickom rozhodovaní v medzinárodnom podnikaní, ako je GAP analýza, bodové metódy, portfóliová analýza a portfóliové techniky sa uvádzajú v jedenástom tematickom okruhu. Posledný dvanásť tematický okruh poukazuje na internacionalizáciu na Slovensku, na vybrané národohospodárske a podnikové aspekty internacionalizácie, export a import Slovenska, na teritoriálnu a tovarovú štruktúru SR, na priame zahraničné investície v SR a najdôležitejšie exportné podniky SR.

Tematické okruhy sú spracované prehľadne a logicky na seba nadväzujú. Pre skontrolovanie si vedomostí získaných na cvičeniach z jednotlivých tematických celkov si študenti v závere každého okruhu môžu nájsť buď otázky do diskusie, úlohy či vedomostný test, alebo test kultúrnych zvyklostí. Správne odpovede k vedomostným testom študenti nájdu v závere učebného textu.

Práca je obohatená tabuľkami, schémami, obrázkami a grafmi. Autorky využívajú pramene domácej,

ale predovšetkým zahraničnej literatúry. Pozitívne hodnotím prácu s časopiseckou literatúrou a internetovými zdrojmi.

Učebná pomôcka cieľovo orientuje čitateľov na základné teoretické a predovšetkým praktické problémy v danej oblasti v medzinárodnom rámci. Je vhodným doplnením znalostí nielen pre študentov, ale aj pre podnikateľskú prax.

Juraj Mišún

ANEŽKA JANKOVSKÁ – ANNA MAJTÁNOVÁ – JÁN PETRENKA – OTTO SOBEK – KAROL VLACHYNSKÝ: *Finančný slovník výkladový*. Bratislava: Iura EDITION, 2012, 502 s. ISBN 987-80-8078-469-0

V edícii EKONOMIA, ktorú vydáva vydavateľstvo IURA EDITION, s. r. o., vyšiel v polovici roku 2012 titul *Finančný slovník výkladový*. Podnetom na vydanie výkladového slovníka bol zámer autorského kolektívu reagovať na zmeny sprevádzajúce budovanie trhovej ekonomiky. Autorský kolektív sa prikláňal aj k potrebe zjednotiť a zaviesť do slovenskej terminológie pojmy prevzaté zo zahraničných slovných výrazov, ktoré sa v teórii, ale aj v praxi používajú nejednotne, mnohokrát nepresne s množstvom ich odlišných eventúálnych definícií. Finančný slovník výkladový prináša „poriadok“ do diskusie, čo aký výraz znamená, resp. čo možno vystihuje, ako aj jednotlivý pohľad na chápanie zložitých finančných pojmov.

Autorským kolektívom sú profesori Ekonomickej univerzity v Bratislave, každý z nich dlhodobo pôsobiaci v špecifickej oblasti finančných vzťahov. Heslá sú preto spracované s dôrazom na ich dlhodobú vedeckovýskumnú, pedagogickú a profesijnú činnosť. Prof. Ing. Anežka Jankovská, PhD., spracúva heslá z oblasti medzinárodných financií, prof. Ing. Anna Majtánová, PhD., z oblasti poisťovníctva, prof. Ing. Ján Petrenka, CSc., z verejných financií, prof. Ing. Otto Sobek, CSc., z oblasti bankovníctva a prof. Ing. Karol Vlachynský, PhD., z oblasti podnikových financií. Vďaka ich prístupu a rozsiahlym vedomostiam sú heslá v slovníku prepojené, spracované v logických celkoch, miestami chápané a definované aj z historického hľadiska s dôrazom na ich jednoznačné pochopenie. Pojmy v slovenskom jazyku sú doplnené ich anglickým ekvivalentom. Pri overovaní a dopĺňovaní odborných anglických termínov prevzala záštitu doc. PhDr. Daniela Breveníková, CSc.

Autori svoje poznatky, myšlienky a formulácie, ktoré sú relevantné a podnetné, spracovali tak, aby čo možno najjednoduchším spôsobom vyjadrili podstatu finančných vzťahov, nástrojov, väzieb a prvkov. Pri pojmoch, ktoré súvisia s inými dôležitými finančnými kategóriami, umožnili čitateľovi prostredníctvom odvolávok na súvisiace pojmy naštudovať si túto problematiku komplexne, dopl-

niť pojmy z príbuznej oblasti alebo poukázať na súvzťažnosť, o ktorých možno čitateľ prvotne ani nevedel. Každému čitateľovi pomôže táto publikácia objasniť to, čo je v oblasti financií v súčasnosti dôležité, a preto ju možno považovať za mimoriadne cenný zdroj informácií. Je vecou spracovania, či je zvolený vhodný spôsob kategorizácie hesiel. Slovné spojenia sú v slovníku kategorizované podľa ich zaužívaných slovných pomenovaní v slovenskom jazyku, prídavné meno je uvedené prvé v poradí, podľa čoho je aj heslo abecedne zoradené (napr. finančné riziko, poisťné riziko atď.). Keby sa zvolilo poradie podstatné meno a až následne prídavné meno (napr. riziko finančné, riziko poisťné atď.), prácu so slovníkom by to podľa môjho názoru sprehladnilo a čitateľ by nemusel súvzťažný pojem hľadať na viacerých stranách. Pozitívne možno hodnotiť prehľad mien štátov sveta, ktorý je uvedený v závere slovníka. Za zváženie stojí skutočnosť, že sa slovník mohol v závere doplniť aj o prehľad anglických ekvivalentov, čím by sa stal o poznanie zaujímavejší aj pre zahraničných odborníkov pôsobiacich na slovenskom finančnom trhu, ktorí nepoznajú ustálené slovenské finančné pomenovanie a tak sa práca s výkladovým slovníkom stáva pre nich zložitejšia.

Aj napriek týmto postrehom je dôležité upozorniť na skutočnosť, že práve neustále sa meniace ekonomické zázemie prispelo k tomu, že na knižnom trhu v poslednom čase chýbala publikácia takéhoto finančného zamerania. Na približne 500 stranách sa preto každému čitateľovi ponúka možnosť vyhľadať viac či menej známy finančný pojem, porovnať ho so všeobecne zaužívanou definíciou a do svojich poznatkov vniesť systém zjednocujúci a vysvetľujúci mnohé kategórie. Treba si uvedomiť, že vďaka globalizácii a elektronizácii ide o živý finančný mechanizmus a sme to práve my, čitatelia, ktorí pomôžu slovník neustále rozširovať a efektívne využívať pri svojej každodennej činnosti.

Zuzana Littvová